

PÁRJÁT RITKÍTJA EURÓPÁBAN

A „Pingvinek szigete”

„Játsz velem, mintha gyerek lennél! Beszélj velem, mintha felnőtt lennék!”

Igaz, régen volt, de igaz volt: Kaczander Ágnes, a Bp. Spartacus szőke, pompás formákkal megáldott bajnoknőjéért bolondultak a fiúk, aligha akadt csinosabb úszólány nála a Nemzeti Sportuszodában. Ráadásul nem csak szép volt, hanem tehetséges, sikeres sportoló is, sokszoros bajnok, olimpikon, válogatott, a müncheni 1972. évi játékokon a 100 méteres mellúszásban negyedik, 200 méteren hatodik, a bécsi Európa-bajnokságon két évvel később 100-on bronzérmes.

Azóta persze nagyokat fordult évtizedek során a világ, Ágikából Ági néni, sőt büszke nagymama lett, s ezernyi más is változott körülötte, az életét alapvetően meghatározó értékeket illetően ellenben hallatlanul szerencsésnek tekinti magát, mert sikerült azokat változatlanul megőriznie. Nem kell okvetlenül túl bonyolult és mesterkéltné dolgokra gondolni, elegendő, ha közülük csak a legfontosabbakat soroljuk: a sport, a víz, az egészséges mozgás, a természet és a gyermekek szeretete.

Vegyünk mindehhez erős akaratot, képzelőerőt, elméleti szakmai ismereteket, mint amilyen főiskolai szinten a bánásmód-pszichológia és az edzői diploma, azután a versenysportban megszerzett szívósság és egy, nem lebecsülendő, mind a mai napig érvényesülő családfői külső-felső segítség, az akkori férj, Ági korábbi világhírű edzője, a jelenlegi úszókapitány Kiss László részéről, máris összeállhatott egy álmyszerű kép egy mesébe illő úszó-óvodáról...

A margitszigeti Hajós Alfréd Sportuszoda főépületének első emeletén terül el a „Pingvinek szigete” a nagy terasz magasságában. Túlzás nélkül állítható, hogy ebben a gyermeki paradicsommá varázsolt színes, világos, makulátlanul tisztán tartott világban – ha parányi látogatói nem is tudják – kiváltságosnak érezheti magát az a 45 óvodáskorú gyerek, aki itt cseperedik fel. Az európai mércével mérten is alighanem párját ritkító magán intézmény fennállásának hamarosan tizenöt éves évfordulóján jut túl, minden különösebb reklám nélkül is mind nagyobb népszerűséget élvez, telt házzal működik, komoly hírt szerzett magának, jócskán megérdemelt tehát az érdeklődés.

Kaczander Ágnes, a hivatalos nevén Úszó Pingvin Sportóvoda vezető-tulajdonosa, mint ismételtlen nyomatékosítja, a legszerencsésebb emberek közé sorolja magát, hiszen szinte teljes életét lényegében itt, a hivatalosan védett természet ölében, a pompás Margitszigeten tölthette, s ezen soha nem kíván a jövőben sem változtatni. Annak idején itt működött – tegyük hozzá, az országban elsőként – a Bp. Spartacus szakosztályának úszó óvodája, amely később ellenben kiköltözött az egyesület Kőér utcai létesítmény komplexumába. Itt folytatta, ha lehet így fogalmazni, előtanulmányait, miközben két saját gyermekének nevelése révén további „óvónői” gyakorlati tapasztalatokat is gyűjthetett.

- Az első pillantásra nyilvánvaló, tettük fel az első kérdést, hogy ez az óvoda számos tekintetben eltér a megszokottól, az átlagostól. Hogyan, milyen alapvető, ha úgy tetszik, filozófiai elképzeléssel vágott neki annak idején ennek a nem mindennapos vállalkozásnak?

- Láthatjuk, átéljük, mint szülők, vagy pedagógusok, hogy főként a mai modern nagyvárosokban minden igyekeztünk ellenére sem könnyű a kisgyerekek élete – adta meg a választ a „főnökasszony”. A sokféle környezeti ártalom, kezdve a levegő szennyezettségétől a zöld övezetek hiányáig, a mozgás és a szabadterem való játszás korlátozásáig... hadd ne soroljam. A negatív hatások későbbi következményeit igazából fel sem tudjuk mérni... Meggyőződésem, ha egy gyermek a napjait jó levegőn, az életet adó és regeneráló víz közelében töltheti, a legnagyobb ajándékot kapja tőlünk. Fő célunk ebből következően, hogy az óvodánkba járó kicsik játékosan, de megalapozott szakmai feltételek mellett sajátítsák el az úszástudást, annak minden alapvető fortélyát, váljon ez mindennapjuk elemi részévé, szeressék meg a mozgást, a sportokat, váljon természetes igényükké növekedésükkel együtt az egészséges életmód. Mindezt úgy, hogy közben szakképzett óvónők jóvoltából biztosítjuk számukra az életkoruknak megfelelő egyéb szükséges foglalkozásokat, sőt megszerettetjük velük az idegen nyelveket is. Lehet választani az angol és a német között.

- Úgy tűnik, hogy igényes szakmai követelményeket támaszt az óvodai személynél, munkatársait illetően. Nem lehet könnyű ezt megoldani, hiszen fel-tűnő változatosságot sejtet a program...

- Erre a kezdetektől mind máig súlyt helyeztem. A Pingvin-óvoda különleges, egészen speciálisan magas igényeket támaszt ebben a vonatkozásban. Igaz, költséges, de nálunk csak kifejezetten magasán képzett óvónők, edzők, oktatók találhatóak, legyen szó általános képzésről, úszásról, nyelvoktatásról, egyébéről.

- Hány főfoglalkozású alkalmazottal működik ez az elit intézmény, s hogyan épülnek fel a korcsoportok?

- Három csoportba sorolhatók a gyerekek. Az elsőben három évestől négy- és fél éves korig, a következőben négy és fél évestől öt-öt és fél évesig, majd az iskolai előkészítőben öt és fél évestől hat, illetve esetenként hét éves

korig található a kicsik. Egyébként számos mellékállású munkatárs mellett hét főállású társamból áll az állandó személyzet.

- Közbevető kérdésként: ki ellenőrzi ennek a, mondhatni, rendhagyó ovinak a tevékenységét?

- Időről-időre természetesen az Oktatási Minisztérium és a Pedagógiai Intézet illetékesei, rendszeresen a kerületi önkormányzat felelősei, s magától értetődően az ÁNTSZ szakemberei is.

- Sportóvodáról lévén szó, miként fejlődik ez ki?

- A sokoldalúság a változatosság és a szakmai felkészültség itt is elsődleges követelmény a számunkra. A rendszeres úszás, a zenés-táncos aerobik, a korcsolyázás, görkorcsolya, karate és tenisz előkészítő segítségével a gyerekek mozgáskoordinációja és edzettsége, fejlettsége magas szintre kerül a nálunk töltött évek alatt... Az úszás meghatározó, domináns szerepet játszik mindennapjainkban. A gyerekek naponta két csoportban, a kezdők negyvenöt perces, a haladók egyórás foglalkozáson vesznek részt.

A kiscsoportban a legfontosabb cél, hogy a gyerekek megszeressék a vizet és a rendszeres mozgást benne. A tanmedencében és a mélyvízben párhuzamosan szoktatjuk vízhez őket. Az egészen kicsik az első évben sok játékkal és „rávezető gyakorlatokkal” abszolút vízbiztonságot szereznek a sekélyvízben, megtanulják a kar- és lábtempó alapjait, beugrálják a vízbe, otthonosan mozognak benne. A nagyobbak elsajátítják a hátúszást a mell és a gyorsúszást a mélyvízben... A nagy, a harmadik csoport tagjai szinte már csak a mély vízben úsznak, a legjobbak a napi két alkalommal 1-1 órát.

- Hadd vessük közbe: cél-e a nevelés mellett, hogy korai tehetségek után is kutassanak, akikből netán sztár-úszó lehet a jövőben...? S ha rábukkannak egy-egy kivételes tehetségre, mi következik?

- Őszintén, nem elsődleges célunk a tehetségkutató, a versenyzők kiszűrése, nevelése. Tapasztalataink szerint mindazonáltal évről-évre egyre magasabb azoknak a száma, akik az óvodánk befejezését követően rendszeres úszóedzésbe kezdenek az OSC-ben a Jövő SE-ben, és egyéb más egyesületek szakosztályaiban, s tudjuk, később tárt karokkal fogadják a vízilabdás szakosztályok is az itt végzetteket.

- Az egyéb sportfoglalkozások?

- Nagy kedvvel végzik a kicsik és nagyok egyaránt hetente a zenés-táncos aerobikot. Bár a kicsik csak többhónapos gyakorlás után tudnak teljesen bekapcsolódni a mozgásba, nyárra a legkiseb-

bek is rendszeresen végigtornázzák a húszperces gyakorlatsort...A középső és a nagy csoportosok hetente két alkalommal járnak teniszezni. Előbb játékos gyakorlatokkal a labdaérzék fejlesztése kap szerepet, később az alapütések következnek, majd a játékkal is megismerkednek. Télen a teniszt a korcsolyázás váltja fel, tavasszal és ősszel hetente egyszer-harminc-harminc percben - görkorcsolya is helyet kap a programban, s mint korábban említettem, ma már a karate elemei is beépültek az előkészítő oktatás menetébe, egyelőre heti egy alkalommal.

- Alapos terhelés kapnak ezek a gyerekek. A szülők nem aggódnak?

- Egy négyéves gyermek szívfelületének az aránya a testfelületéhez képest mintegy háromszorosa a felnőttekéhez viszonyítva... Ebből következően - bizonyítják a tudományos elemzések is - a gyereket fizikailag szinte lehetetlen túlterhelni... Nem, erre nagyon vigyázunk, s mondanom sem kell, állandó az orvosi felügyeletünk... Az úszáshoz talán még annyit fűznék élettani vonatkozásban, hogy a sportágak közül szinte az egyetlen, amely egyáltalán nem terheli a csontrendszert, s benne a gerincoszlopot, s jelentősen elősegíti a növekedést. Kifejezetten keringést fejlesztő mozgás,

amelyet ha valaki folyamatosan, rendszeresen végez - egész életére profitálhat belőle.

- Említette az orvosi ellenőrzést...

- Heti két alkalommal történik, általában hétfőn és szerdán...Mellette évente kétszer - ősszel és tavasszal - fogorvosi vizsgálaton vesznek részt a gyerekek, s ötéves kor felett heti egy alkalommal logopédus szakember is foglalkozik a kicsikkel.

- A kis lurkók köztudottan imádják a hasukat... Étrend, étkezés?

- Napi négy étkezést biztosítunk a Pingvinben. A reggelit és az uzsonnát helyben, mi frissiben készítjük el. Négyötféle ennivalóból választhatnak kedvükre a gyerekek, s legalább kétfajta innivalóból. Minden egyes étkezéshez az idénynek megfelelő többféle friss zöldséget, illetve gyümölcsöt, télen káposztát, céklát, répát, hagymát, egyebet biztosítunk. A kétfogásos meleg ebéd speciális gyermek étrend figyelembe vételével készül.

- Az biztos, hogy ennél csodásabb, ideálisabb környezetet elképzelni sem lehet, mint a Margitsziget, s mindaz, amit elmondott nekünk, azt sugallja, hogy itt valami különleges, egyedi, nem túlzás, luxus óvodáról van szó, amelynek a működését egy az egyben ugyan aligha másolhatják le sok helyen, ám a felfogást, a rendszert, a célokat persze bár csak minél többen igyekeznének követni. Mégis, a Sziget, minden áldásával együtt, egyben körülményesnek tűnik, hiszen a megközelítése gépkocsival tilos, különösen télen elég nehéz ide ki és bejárni.

- Ez nem gond, a fővárosi önkormányzat korlátozott számban ad ki behajtási engedélyt, s ez jár a mi autóbuszunknak is. Ezzel szállítjuk ide a város különböző pontjairól a gyerekeket, s visszük is őket haza a nap végeztével.

A „Pingvinek szigete” - hogy a szónál maradjunk - annyira elszigetelt jelenség a maga korszerűségében, kivételezett környezetében és szakmai fejlettségében, s nem különben abban a szenvedélyes elhivatottságban is, amelyet a csinos főnökasszony tevékenysége és magyarázata kifejez, hogy egyfelől büszkeség tölthet el bennünket még a legkényesebb, az európai igényeket, elvárásokat is felülmúló sportóvoda láttán, másfelől pedig tökéletesen megértjük, miért választották gyermekük korai nevelésének színhelyéül ezt az irigylésre méltó ovit olyan kiemelkedő sportemberek, mint példának okáért az olimpiai bajnok vívónő, Nagy Tímea, a kajakos Ábrahám Attila, a népszerű Kokó, az ökölvívó Kovács István, vagy a focivilágból Szieben László és Dragoner Attila.

Gallow Rezső